

V I Lenin

Krisen har mognat

I

Slutet av september innebar utan tvivel en stor vändpunkt i den ryska revolutionens och av allt att döma även i världsrevolutionens historia.

Den världsomspännande arbetarrevolutionen började med framträdanden av enskilda personer, vilka med självupppoffrande mod representerade allt ärligt, som fanns kvar efter den förruttnade officiella "socialismen", som i verkligheten är socialchauvinism. Liebknecht i Tyskland, Adler i Österrike, MacLean i Storbritannien – det är de mest kända namnen på dessa enstaka hjältar, som påtog sig den svåra rollen att vara världsrevolutionens förelöpare.

Den andra etappen i den historiska förberedelsen av denna revolution var den omfattande jämsning bland massorna, som tog sig uttryck såväl i de officiella partiernas sprängning som i illegala publikationer och gatudemonstrationer. Protesten mot kriget blev allt starkare, allt fler blev offer för regeringsförföljelser. I de länder, som berömde sig av laglighet och t o m av sin frihet, – Tyskland, Frankrike, Italien, Storbritannien – började fångelserna fyllas med tiotals och hundratals internationalister, krigsmotståndare och anhängare av en arbetarrevolution.

Den tredje etappen, som kan kallas revolutionens tröskel, har nu inträtt. Masshäktningar av partiledarna i det fria Italien och särskilt de första *militärupproren* i Tyskland utgör otvivelaktigt tecken på en stor vändpunkt, tecken på att vi står *på tröskeln till en revolution i världsmåttstock*.

Otvivelaktigt har det även tidigare i Tyskland förekommit enskilda fall av myterier bland trupperna, men dessa fall var så obetydliga, så splittrade, så svaga att det gick att suddas över och förtiga dem – och det var det viktigaste för att hindra *massorna att smittas* av myteriaktionerna. Till sist mognade även i flottan en sådan rörelse, som *inte längre kunde suddas över* och förtigas trots den tyska militära tukthusregimens alla sorgfälligt utarbetade och med otroligt pedanteri tillämpade stränga åtgärder.

Det kan inte betvivlas – vi står på tröskeln till en proletär världsrevolution. Och eftersom vi ryska bolsjeviker är de enda bland alla proletära internationalister i alla länder, som åtnjuter en relativt vidsträckt frihet, har ett legalt parti och ett par dussin tidningar, som har arbetar- och soldatdeputerades sovjeter i huvudstäderna och *majoriteten* av folkmassorna under innevarande revolutionära tid på vår sida, så kan och måste man i sanning på oss tillämpa orden: den som mycket är givet, av honom skall ock mycket krävas.

II

I Ryssland har revolutionen otvivelaktigt kommit till en vändpunkt.

I detta bondeland, där det finns en revolutionär, republikansk regering, stödd av socialist-revolutionärernas och mensjevikernas partier, vilka ännu i går var förhärskande inom den småborgerliga demokratin, växer ett *bondeuppror* fram.

Det är otroligt, men det är ett faktum.

Detta faktum förvånar inte oss bolsjeviker. Vi har alltid sagt att den regering, som bildades genom den beryktade "koalitionen" med bourgeoisin, är en regering som *förråder* demokratismen och revolutionen, en *imperialistiska* slaktandets regering, en regering för att *skydda* kapitalisterna och godsägarna *mot* folket.

På grund av socialistrevolutionärernas och mensjevnikernas bedrägeri blev kapitalisternas och godsägarnas regering kvar i Ryssland och den finns fortfarande kvar under republiken, under revolutionen och vid sidan av sovjeterna. Det är den bittra och hotfulla verkligheten. Är det då, i betraktande av de oerhörda olyckor, som det imperialistiska krigets förhållande och dess följder vållar folket, förvånande att ett bondeuppror har börjat och sprider sig i Ryssland?

Är det förvånande att bolsjevikernas motståndare, det *officiella* socialistrevolutionära partiets ledare, samma parti, som hela tiden stött "koalitionen", samma parti, som ända till de senaste dagarna eller de senaste veckorna haft folkets majoritet på sin sida, samma parti, som fortsätter att klandra och förfölja de "nya" socialistrevolutionärerna, vilka blivit övertygade om att koalitionspolitiken är ett förräderi mot böndernas intressen – är det förvånande att dessa det officiella socialistrevolutionära partiets ledare i en redaktionell ledare i deras officiella organ Delo Naroda, den 29 september skriver följande:

"... Ända till innevarande stund har nästan ingenting gjorts för att tillintetgöra de slavförhållanden, som fortfarande härskar på landsbygden, särskilt i Centralryssland ... Lagen om reglerandet av jordförhållandena på landsbygden, som för länge sedan förelagts den provisoriska regeringen och t o m genomgått det juridiska rådets skärseld, har hopplöst blivit liggande i något kansli ... Har vi inte rätt, då vi påstår att vår republikanska regering ännu inte på långt när frigjort sig från den tsaristiska administrationens gamla vanor, att Stolypins grepp ännu starkt ger sig till känna i de revolutionära ministrarnas metoder?"

Så skriver de officiella socialistrevolutionärerna! Man tänke sig bara: koalitionen anhängare är *tvungna* att erkänna att efter sju månaders revolution i ett bondeland "nästan ingenting gjorts för att tillintetgöra böndernas slaveri", godsägarnas förslavande av dem! Dessa socialistrevolutionärer är *tvungna* att kalla sin kollega Kerenskij och hela hans ministerband för *stolypinmän*.

Kan man finna ett värtaligare vittnesbörd ur våra motståndares läger, som inte endast bekräftar att koalitionen gjort fiasko, inte endast att de officiella socialistrevolutionärerna, som tolererar Kerenskij, blivit ett *folkfientligt, bondefientligt* och *kontrarevolutionärt* parti, utan även att hela den ryska revolutionen har nått en vändpunkt.

Ett bondeuppror bryter ut i ett bondeland mot en regering bestående av socialistrevolutionären Kerenskij, mensjevnikerna Nikitin och Gvozdev och andra ministrar, som representerar kapitalets och godsägarnas intressen! Upproret slås ned genom *militära åtgärder* av den republikanska regeringen!

Kan man med sådana fakta för ögonen fortfarande vara en ärlig anhängare av proletariatet och på samma gång bestrida att krisen har mognat, att revolutionen genomgår en väldig vändpunkt och att regeringens seger över bondeupproret nu skulle bli revolutionens slutgiltiga begravning, kornilovrevoltens slutgiltiga triumf?

III

Det är självklart att om det kunde gå ända till ett bondeuppror i ett bondeland efter sju månaders demokratisk republik, så bevisar detta ovederläggligt revolutionens allmänt nationella krasch, att den genomgår en kris av oerhörd styrka och att de kontrarevolutionära krafterna har gått till *ytterlighet*.

Det är självklart. Med ett sådant faktum som bondeupproret för ögonen skulle alla övriga politiska symptom, även om de stod i motsättning till den mognande, allmänt nationella krisen, inte ha den allra minsta betydelse.

Men alla symptom visar tvärtom just på att den allmänt nationella krisen har mognat.

I Rysslands statliga angelägenheter har den nationella frågan näst efter agrarfrågan en speciellt stor betydelse för de småborgerliga befolkningsmassorna. Och vi ser att på den av herr Tsereteli & Co hopfifflade ”demokratiska” konferensen den ”nationella” kurian ligger på andra plats i fråga om radikalism: procentuellt i fråga om de röster, som avgavs *mot* koalitionen (40 av 55), ligger den ”nationella” kurian endast efter fackföreningarna och *överträffar* den kuria som representerar arbetar- och soldatdeputerades sovjet. Kerenskij's regering, regeringen som undertrycker bondeupproret, drar bort de revolutionära trupperna från Finland för att stärka den reaktionära finländska bourgeoisin. I Ukraina förekommer allt oftare konflikter mellan å ena sidan ukrainarna i allmänhet och de ukrainska trupperna i synnerhet samt å andra sidan regeringen.

Låt oss vidare ta armén, som i krigstid spelar en utomordentligt stor roll i hela det statliga livet. Vi såg att trupperna i Finland och östersjöflottan helt *har brutit* med regeringen. Vi har officeren Dubasovs vittnesmål, han som inte är någon bolsjevik, men som talar i hela frontens namn och mera revolutionärt än alla bolsjeviker förklarar att soldaterna inte längre kommer att föra krig. Vi har regeringsrapporterna om att stämningen bland soldaterna är ”nervös” och att det inte går att garantera ”ordningen” (dvs att dessa trupper kommer att delta i bondeupprorets kuvande). Slutligen har vi omröstningen i Moskva, där 14 000 soldater av 17 000 röstade för bolsjevikerna.

Omröstningen vid distriktsdumavalen i Moskva är överhuvudtaget ett av de mest slående symptomen på det djupgående omslaget i hela nationens stämning. Att Moskva är mera småborgerligt än Petrograd, det är allmänt känt. Att moskvaproletariatet har ojämförligt större förbindelser med landsbygden, större sympatier på landsbygden, står närmare stämningarna bland bönderna, det är ofta bekräftat och obestridligt faktum.

Och nu sjönk socialistrevolutionärernas och mensjevikernas röstetal i Moskva från 70 procent i juni till 18 procent. Det kan inte betvivlas att småbourgeoisin har vänt sig ifrån koalitionen, folket har vänt sig från den. Kadeternas röstetal steg från 17 procent till 30 procent, men de förblev i minoritet, en hopplös minoritet, ehuru det är uppenbart att ”höger”-socialistrevolutionärerna och ”höger”-mensjevikerna anslutit sig till dem. Och Russkije Vedomosti skriver, att kadeternas *absoluta* röstetal sjunkit från 67 000 till 62 000. Endast bolsjevikernas röstetal steg -- från 34 000 till 82 000. De fick 47 procent av hela röstetalet. Det finns inte skuggan av tvivel på att vi nu tillsammans med vänstersocialistrevolutionärerna har majoriteten i sovjeterna, i armén och *i landet*.

Till de symptom, som inte bara har en symptomatisk, utan också en högst reell betydelse, bör ytterligare hänföras det faktum, att järnvägs- och posttjänstemännens arméer, som har en gigantisk allmänekonomisk, allmänpolitisk och militär betydelse, fortfarande är i skarp konflikt med regeringen, vartill kommer att t o m de mensjevikiska försvarsvännerna är missnöjda med ”sin” minister Nikitin och att de officiella socialistrevolutionärerna kallar Kerenskij & Co för ”stolypinmän”. Är det inte klart att om detta mensjevikernas och socialistrevolutionärernas ”stöd” åt regeringen har någon betydelse alls, så är den endast negativ?

IV

.....

V

Ja, centrala exekutivkommitténs ledare följer en riktig taktik i försvaret av bourgeoisin och godsägarna. Och det finns inte det minsta tvivel om att ifall bolsjevikerna skulle låta sig fångas i den fälla, som författningsillusioner, ”tro” på sovjetkongressen och på konstituerande

församlingens inkallande, ”inväntande” av sovjetkongressen osv utgör, så skulle sådana bolsjeviker bli *ömkliga förrädare* mot proletariats sak.

De vore förrädare mot saken, ty genom sitt beteende skulle de förråda de tyska revolutionära arbetarna, som har börjat uppror i flottan. Under sådana förhållanden vore det ett *förräderi mot internationalismen*, ett förräderi mot den internationella socialistiska revolutionens sak ”invänta” sovjetkongressen osv.

Ty internationalism består inte i fraser, inte i solidaritetsuttalanden, inte i resolutioner, utan *i handling*.

Bolsjevikerna vore förrädare mot *bönderna*, ty om man tolererar att regeringen, som t o m Delo Naroda jämför med stoly-pinmännen, slår ned bondeupproret, så innebär det att *ödelägga* hela revolutionen, ödelägga den för alltid och oåterkalleligen. Det skriks om anarki och om växande likgiltighet bland massorna: hur skulle massorna kunna vara annat än likgiltiga för valen, när bönderna har *drivits till uppror*, och den s k revolutionära demokratin tålmodigt fördrar att de slås ned av militär!!

Bolsjevikerna vore förrädare mot demokrati och frihet, ty att tolerera bondeupprorets kuvande i ett sådant ögonblick *innebär* att låta valen till konstituerande församlingen förfuskas *på precis samma sätt* som ”demokratiska konferensen” och ”förparlamentet” förfuskades – ja, ännu värre, ännu grövre.

Krisen har mognat. Den ryska revolutionens hela framtid står på spel. Det bolsjevikiska partiets hela ära är ifrågasatt.

Hela framtiden för den internationella arbetarrevolutionen för socialism står på spel.

Krisen har mognat ...

Den 29 september 1917

.....

Ovanstående kan publiceras, men fortsättningen bör delas ut till medlemmarna i *centralkommittén, Petrogradkommittén, Moskvakommittén och sovjeterna*.

VI

Vad bör göras? Man måste aussprechen was ist, ”säga som det är”, erkänna sanningen, att det i vår CK och bland partiledarna finns en strömning eller en mening, som är för att man bör invänta sovjetkongressen, som är *mot* ett omedelbart maktövertagande, mot ett omedelbart uppror. Denna strömning eller mening måste *övertvinnas*.

Annars skulle bolsjevikerna för evigt *hölja sig med skam* och *tillintetgöra* sig som parti.

Ty att missa ett sådant tillfälle och ”invänta” sovjetkongressen är *fullständig idioti eller fullständigt förräderi*.

Ett fullständigt förräderi mot de tyska arbetarna. Vi kan ju inte vänta tills deras revolution *börjar!!* Då kommer också lieberdanarna att vara anhängare av att den ”stöds”. Men stödet kan inte börja, så länge Kerenskij, Kisjkin & Co sitter vid makten.

Ett fullständigt förräderi mot bönderna. Att låta bondeupproret slås ned, ehuru vi har de båda *huvudstädernas* sovjet, det innebär att *förlora* och *göra sig förtjänt av att förlora* varje förtroende hos bönderna, det innebär att i böndernas ögon jämföras med lieberdanarna och andra skurkar.

Att ”invänta” sovjetkongressen är fullständig idioti, ty det innebär att förlora *veckor*, men nu är det veckor och t o m dagar, som avgör *allt*. Det innebär att fejt *avstå från* att ta makten, ty den 1–2 november blir det omöjligt (både politiskt och tekniskt: kosacker kommer att mobiliseras till den enfaldigt ”fastställda”^{*} dagen för upproret).

Att ”invänta” sovjetkongressen är idioti, ty **kongressen kommer inte att ge någonting, kan inte ge någonting!**

Den ”moraliska” betydelsen? Märkvärdigt!! ”Betydelsen” av resolutioner och samspråk med lieberdanarna, när vi vet att sovjeterna är *för* bönderna och att bondeupproret *slås ned!!* Härmed degraderar vi *sovjeterna* till erbarmliga sladdersällskap. Besegra först Kerenskij och inkalla sedan kongressen.

Upprorets seger är nu *säkerställd* för bolsjevikerna: 1) Vi kan[†] (ifall vi inte ”inväntar” sovjetkongressen) slå till *plötsligt* och från tre håll: från Petrograd, Moskva och östersjöflottan; 2) vi har paroller, som säkrar oss stöd: ned med regeringen, som undertrycker böndernas uppror mot godsägarna!; 3) vi har majoriteten *i landet*; 4) mensjevikerna och socialistrevolutionärerna befinner sig i full upplösning; 5) vi har teknisk möjlighet att ta makten i Moskva (Moskva skulle rentav kunna börja för att överrumpla fienden); 6) vi har *tusentals* väpnade arbetare och soldater i Petrograd, vilka *på en gång* kan besätta Vinterpalatset, generalstaben, telefoncentralen och alla stora tryckerier; man kommer inte att kunna driva ut oss därifrån, och i *armén* kommer en sådan agitation att sättas i gång, att det blir *omöjligt* att kämpa mot denna regering, som är för fred, för jord åt bönderna osv.

Om vi slår till på en gång, plötsligt, från tre håll, i Petrograd, i Moskva och i östersjöflottan, så är chanserna 100 mot en att vi skall segra med mindre offer än den 3-5 juli, ty *trupperna kommer inte att gå* mot fredsregeringen. Även om Kerenskij *redan* har ”pålitligt” kavalleri osv i Petrograd, så blir han tvungen att *ge sig*, om vi slår till från två håll och armén sympatiserar med *o s s*. Om vi inte ens med sådana chanser som nu tar makten, så förvandlas allt prat om makten åt sovjeterna till en *lögn*.

Att inte ta makten nu, att ”vänta”, att prata i centrala exekutivkommittén, att inskränka sig till ”kamp för ett organ” (sovjeten), ”kamp för kongressen” – det innebär att *döma revolutionen till undergång*.

När jag ser att centralkommittén *inte ens besvarat* mina yrkanden i denna anda efter demokratiska konferensens början, att centralorganet *stryker* ur mina artiklar påpekanden om sådana flagranta fel av bolsjevikerna som det skamliga beslutet att delta i förparlamentet, som överlämnandet av en plats i sovjetens presidium åt mensjevikerna osv, osv, så måste jag däri se en ”fin” vink om centralkommitténs obenägenhet att ens diskutera denna fråga, en fin vink om att hålla munnen och ett förslag om att ge mig iväg.

Jag ser mig tvungen att *anhålla om utträde ur CK*, vilket jag härmed gör, och förbehålla mig friheten att agitera *bland gemene man* i partiet och på partikongressen.

Ty det är min djupaste övertygelse att vi *tillintetgör* revolutionen, om vi ”inväntar” sovjetkongressen och försitter det nuvarande tillfället.

Den 29 september

^{*} Att ”inkalla” sovjetkongressen till den 20 oktober för att den skall fatta beslut om att ”ta makten” – på vad sätt skiljer det sig från det enfaldiga ”fastställandet” av upproret?? Nu kan vi ta makten, men den 20-29 oktober kommer man inte att låta oss ta den.

[†] Vad har partiet gjort för att *studera* truppernas stationering osv? Vad har det gjort för att genomföra upproret som en ”konst”? – Endast prat i centrala exekutivkommittén osv!!

N Lenin

PS. En hel rad fakta har visat att *inte ens* kosacktrupperna kommer att gå emot fredsregeringen! Och hur många är de? Var finns de? Och kommer inte hela armén att avdela trupper *för* oss?

Avsnitten I–III och V publicerades i tidningen *Rabotjij Put* nr 30, den 20 (7) oktober 1917; avsnittet VI publicerat ffg 1924

V I Lenin, *Samlade skrifter*, 5:e ry uppl, b 34, s 272-283